

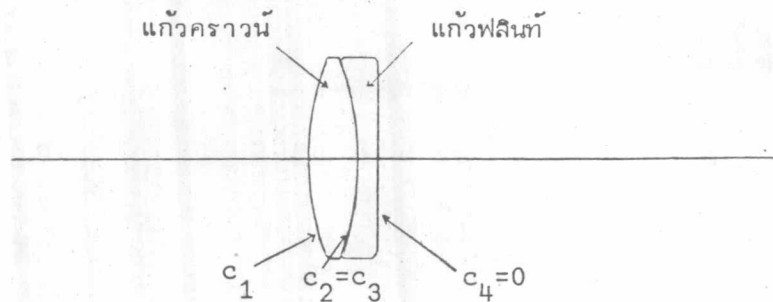
การสร้างอุปกรณ์ และ เครื่องมือ

1. การสร้างอุปกรณ์ และ เครื่องมือออคคอลลิมเตอร์

อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับออคคอลลิมเตอร์ คือ เลนส์วัตถุ เลนส์ตา ปริซึม 45° ขนาดเล็ก แกรตติคูล ตัวกระบอกและฐานพร้อมเขนยึดตัวกระบอก ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้ สามารถจัดสร้างขึ้นเองได้ โดยใช้เครื่องมือที่มีอยู่ในภาควิชาฟิสิกส์ ยกเว้นแกรตติคูลเท่านั้น ที่ต้องอาศัยวัสดุและวิธีการที่ยุ่งยาก เกินกว่าจะจัดสร้างขึ้นเองได้ รายละเอียดสำหรับการจัดสร้างอุปกรณ์ จะกล่าวถึงตามลำดับ ดังนี้

1.1 เลนส์วัตถุของออคคอลลิมเตอร์

เลนส์วัตถุที่จัดสร้างขึ้น เป็นเลนส์ทรงคंबแบบง่าย โดยออกแบบให้เป็นเลนส์ประกอบที่มีรูปร่างเป็น เลนส์นูนแกมราบ กำหนดให้มีค่าทางยาวโฟกัส 33.3 เซนติเมตร ในการสร้างเลนส์ประกอบ เลือกใช้ แก้วเดนซ์แบเรียมคราวน์ (dense barium crown) ซึ่งมีค่าดัชนีหักเห 1.62280 และค่า n_D 56.9 ในการทำเลนส์นูน และใช้แก้วเดนซ์ฟลินท์ (dense flint) ซึ่งมีค่าดัชนีหักเห 1.69865 และค่า n_D 32.02 ในการทำเลนส์เว้า และกำหนดให้เลนส์ที่จัดสร้างมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.5 เซนติเมตร

ภาพ 3-1 แสดงรูปร่างเลนส์วัตถุที่ออกแบบ

1.1.1 การออกแบบเลนส์ เริ่มด้วยการคำนวณหารัศมีความโค้งของผิวเลนส์ จากค่าทางยาวโฟกัสรวม (F) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 33.3 เซนติเมตร

$$\text{กำลังของเลนส์ประกอบ (K)} = \frac{1}{F}$$

$$K = .0300300 \text{ cm.}^{-1}$$

ค่ากำลังของเลนส์นูน (K_1) และของเลนส์เว้า (K_2) หาได้จากสมการ

$$K_2 = - \frac{KV_2}{V_1 - V_2}$$

$$K_1 = K - K_2$$

$$V_1 = 56.9, \quad V_2 = 32.02, \quad K = .0300300 \text{ cm.}^{-1}$$

$$K_2 = -.0386479 \text{ cm.}^{-1}$$

$$K_1 = .0686779 \text{ cm.}^{-1}$$

หารัศมีความโค้ง และความโค้งจากสมการ

$$K_2 = \frac{(n_{D_2} - 1)(c_3 - c_4)}{R_3}$$

$$\text{และ } R_3 = \frac{1}{c_3}$$

ค่า $n_{D_2} = 1.69865$ และเนื่องจากผิวที่สี่เป็นผิวราบ ดังนั้น $c_4 = 0$

$$\text{จะได้ } c_3 = -.0553179 \text{ cm}^{-1}$$

$$R_3 = -18.0773 \text{ cm.}^{-1}$$

ในทำนองเดียวกัน

$$K_1 = \frac{(n_{D_1} - 1)(c_1 - c_2)}{R_1}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่า } n_{D_1} &= 1.62280 & \text{และ } c_2 &= c_3 \\ \text{จะได้ } c_1 &= .0549549 & \text{cm.}^{-1} \\ R_1 &= 18.1967 & \text{cm.} \end{aligned}$$

เมื่อทราบค่ารัศมีความโค้งของเลนส์ ดังกล่าว จะต้องทำการเลือกทูลเหล็ก (iron tool) ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝนเลนส์ ทูลเหล็กเป็นแท่นเหล็กที่มีรูปร่างเป็นผิวโค้งทรงกลม ใช้สำหรับการฝนแก้วให้มีผิวหน้าโค้งเป็นทรงกลมตามรูปทูล ขนาดความโค้งของทูลเหล็กนิยมบอกเป็นค่ากำลังของเลนส์ บางแบบนูนแกมราบหรือแบบเว้าแกมราบ ที่ทำจากแก้วซึ่งมีดรรชนีหักเห 1.523 และมีรัศมีความโค้งเท่ากับทูล นั่นคือ บอกเป็น ไดออปเตอร์ (diopter) เช่น ทูลขนาด + 1 ไดออปเตอร์ หมายถึง ทูลนี้จะมีค่ารัศมีความโค้ง เท่ากับ รัศมีความโค้งของเลนส์นูนแกมราบ ที่ทำจากแก้วซึ่งมีดรรชนีหักเห 1.52300 และมีกำลัง 1 ไดออปเตอร์ ดังนั้นจากค่ากำลังของเลนส์ จะหาค่ารัศมีความโค้งได้จากสมการ

$$K = (n - 1)(c_1 - c_2)$$

$$\text{กรณีเลนส์นูนแกมราบ } c_2 = 0$$

$$c_1 = \frac{K}{n - 1}$$

ตัวอย่างเช่น $K = 1$ ไดออปเตอร์ เลนส์นูนแกมราบดังกล่าวจะมีความโค้งของผิวนูน คือ

$$c_1 = \frac{1}{.523000} \quad \text{เมตร}^{-1}$$

$$c_1 = 1.91205 \quad \text{เมตร}^{-1}$$

$$R_1 = .523000 \quad \text{เมตร}$$

$$R_1 = 52.3000 \quad \text{เซนติ เมตร}$$

นั่นคือ ทูลขนาด + 1 ไซดอปเตอร์ จะเป็นผิวทรงกลมเว้าที่มีรัศมีความโค้ง 52.3 เซนติเมตร สำหรับทูลขนาด - 1 ไซดอปเตอร์ จะเป็นผิวทรงกลมนูนโดยมีรัศมีความโค้ง 52.3 เซนติเมตร เช่นกัน

สำหรับทูลขนาด K ไซดอปเตอร์ หาค่าความโค้งและรัศมีความโค้งของผิวทูล ได้จาก
สมการ

$$c = \frac{K}{.523000} \quad \text{เมตร}^{-1}$$

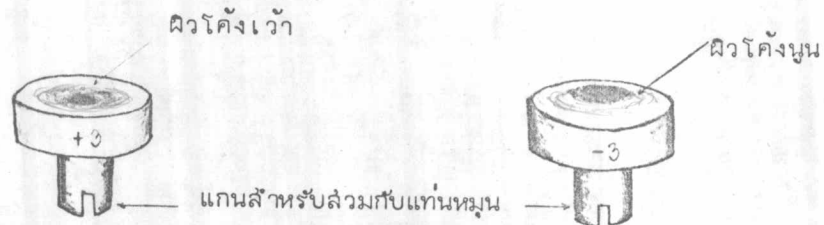
$$R = \frac{.523000}{K} \quad \text{เมตร}$$

ค่าความโค้ง และรัศมีความโค้ง ของทูลขนาดต่าง ๆ ได้แสดงไว้ในตาราง 3.1

ตาราง 3.1 แสดงค่าความโค้งและรัศมีความโค้งของทูลเหล็กขนาดต่าง ๆ

ขนาดของทูล (ไซดอปเตอร์)	ค่าความโค้ง (เมตร ⁻¹)	ค่ารัศมีความโค้ง (เซนติเมตร)
±.5	±.956023	±104.600
±1.0	±1.91205	± 52.3000
±1.5	±2.86807	± 34.8667
±2.0	±3.82409	± 26.1500
±2.5	±4.78012	± 20.9200
±3.0	±5.73614	± 17.4333
±4.0	±7.64818	± 13.0750
±5.0	±9.56023	± 10.4600
±10.0	±19.1205	± 5.23000
±15.0	±28.6807	± 3.48667
±20.0	±38.2409	± 2.615000

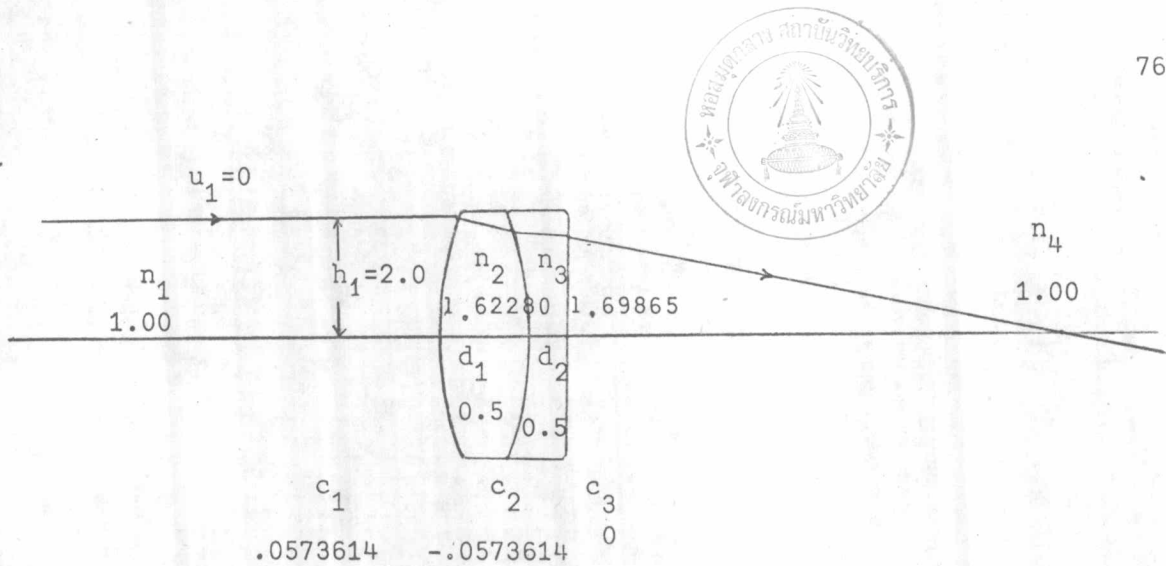
จากค่ารัศมีความโค้งที่ทำการออกแบบไว้ จำเป็นต้องปรับค่า เพื่อให้พอดีกับทูลที่มีอยู่ โดยกำหนด $R_1 = 17.4333$ เซนติเมตร และ $R_2 = R_3 = -17.4333$ เซนติเมตร กล่าวคือ เสี่ยงใช้ทูลขนาด +3 ไดออปเตอร์ สำหรับฝนเลนซ์นูน และ -3 ไดออปเตอร์ สำหรับการฝนผิวเว้า

ภาพ 3-2 ทูลเหล็กสำหรับการฝนเลนซ์

1.1.2 การตรวจสอบความคลาดของเลนซ์ที่ออกแบบ เนื่องจากเลนซ์ที่ทำการออกแบบสร้างเป็นเลนซ์คอลลิเมเตอร์ ซึ่งใช้ในงานที่มีส่วนหน้าเลนซ์แคบ ความคลาดที่ต้องคำนึงถึง ก็คือ ความคลาดทรงกลม , โคมา และความคลาดตรงค้ ในการแกะรอยรังสีเพื่อตรวจสอบความคลาด ได้คำนวณหาเพียงค่าสัมประสิทธิ์ความคลาดทรงกลม (${}_0W_{40}$) , โคมา (${}_1W_{31}$) , ความคลาดตรงค้ตามแนวแกน (δW_{20}) และความคลาดตรงค้ตามแนวขวาง (δW_{11}) เท่านั้น โดยดำเนินการแกะรอยรังสีดังต่อไปนี้

เริ่มจากรังสีใกล้แกนที่เข้ามาตกกระทบผิวโค้งแรก มีค่ามุมชน (u_1) เป็น 0 และกำหนดให้ตกกระทบขอบเลนซ์ ซึ่งมีความสูง (h) 2 เซนติเมตร และให้เลนซ์ทั้งสองมีความหนาเป็น 0.5 เซนติเมตร

ภาพ 3-3 แสดงการแกะรอยรังสีใกล้แกน

จาก สมการการแกะรอย

$$\alpha = hc$$

$$A = n(\alpha - u)$$

$$u' = \alpha - \frac{A}{n'}$$

$$h_{+1} = h - du'$$

พิจารณาการหักเหที่ผิวโค้งที่ 1

$$\alpha_1 = h_1 c_1 = .114723$$

$$A_1 = n_1(\alpha_1 - u_1) = .114723$$

$$u_2 = u_1' = \alpha_1 - \frac{A_1}{n_1'} = .0440284$$

ผิวโค้งที่ 2

$$h_2 = h_1 - d_1 u_1' = 1.97799 \quad \text{cm}$$

$$\alpha_2 = h_2 c_2 = -.113460$$

$$A_2 = n_2(\alpha_2 - u_2) = -.255572$$

$$u_3 = u_2' = \alpha_2 - \frac{A_2}{n_2'} = .0369961$$

$$\begin{aligned}
 h_3 &= h_2 - d_2 u'_2 = 1,95949 \text{ cm} \\
 \text{ผิวโค้งที่ 3} \quad \alpha_3 &= h_3 c_3 = 0 \\
 A_3 &= n_3 (\alpha_3 - u_3) = -.0628434 \\
 u_4 = u'_3 &= \alpha_3 - \frac{A_3}{n'_3} = .0628434
 \end{aligned}$$

ต่อมาทำการหาค่า $\Delta \frac{u}{n}$ สำหรับผิวโค้งต่าง ๆ

$$\text{ผิวโค้งที่ 1} \quad \Delta \left(\frac{u}{n} \right) = \frac{u_2}{n_2} - \frac{u_1}{n_1} = .0271311$$

$$\text{ผิวโค้งที่ 2} \quad \Delta_2 \left(\frac{u}{n} \right) = \frac{u_3}{n_3} - \frac{u_2}{n_2} = -.00535140$$

$$\text{ผิวโค้งที่ 3} \quad \Delta_3 \left(\frac{u}{n} \right) = \frac{u_4}{n_4} - \frac{u_3}{n_3} = .0410637$$

แล้วคำนวณหาผลรวมของไอเดิลของรังสีใกล้แกน (S_I) จากค่าที่ได้จากการแกะรอย =

$$\text{ผิวโค้งที่ 1} \quad S_{I_1} = A_1^2 h_1 \Delta_1 \left(\frac{u}{n} \right) = 7.14163 \times 10^{-5} \text{ cm}$$

$$\text{ผิวโค้งที่ 2} \quad S_{I_2} = A_2^2 h_2 \Delta_2 \left(\frac{u}{n} \right) = -6.91381 \times 10^{-5} \text{ cm}$$

$$\text{ผิวโค้งที่ 3} \quad S_{I_3} = A_3^2 h_3 \Delta_3 \left(\frac{u}{n} \right) = 3.17776 \times 10^{-5} \text{ cm}$$

ผลรวมของไอเดิลสำหรับรังสีใกล้แกน

$$S_I = \Sigma A^2 h \Delta \left(\frac{u}{n} \right)$$

$$\text{หรือ} \quad S_I = S_{I_1} + S_{I_2} + S_{I_3}$$

$$S_I = 3.40558 \times 10^{-5} \text{ cm.}$$

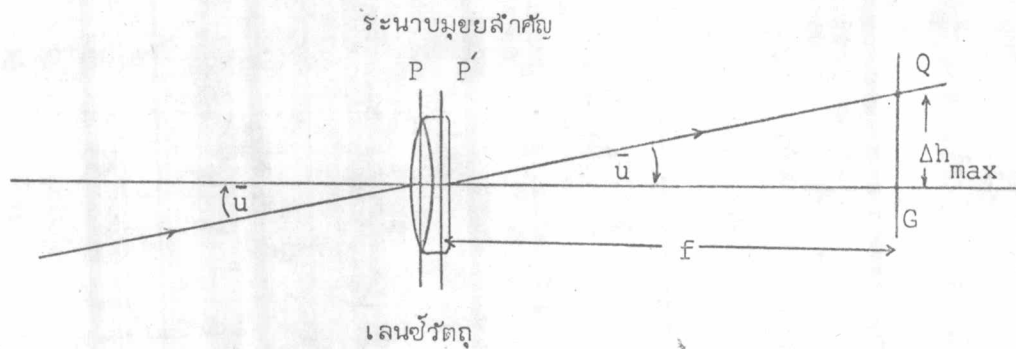
หา สัมประสิทธิ์ความคลาดทรงกลม (W_{40}) จากความสัมพันธ์

$$W_{40} = \frac{1}{8} S_I$$

ดังนั้น $W_{40} = 4.25698 \times 10^{-5} \text{ cm}$

สำหรับการแกะรอยรังสีของลำแสงยูโกแลน ค่าเป็นต้องทราบถึงขนาดลำหน้าเลนส์วัตถุ ถ้าให้ขนาดลำหน้ามีค่าเป็นมม. นี้ จะพิจารณาขนาดลำหน้าของการใช้งานของออโต-คอลลิเมเตอร์ได้ จากภาพ

3-4

ภาพ 3-4 แสดงทางเดินของรังสีของลำแสงยูที่มีมุมของลำหน้าด้วยค่า $\bar{u}$

ออโตคอลลิเมเตอร์ มีขอบเขตการใช้งานขึ้นอยู่กับขนาดของลำแสงเลนส์เกรตติคูล ถ้ารังสีที่สะท้อนกลับมามีมุมกว้างเกินไป จนภาพชัดคู่ขนานของลำแสง จะทำให้ไม่สามารถบันทึกค่าการบ่อบเนนได้ และเนื่องจากขนาดของลำแสงเลนส์เกรตติคูลมีค่า 1 เซนติเมตร การเบี่ยงเบนจากแนวกลางของเกรตติคูลที่อ่านได้ ($\Delta h_{\max}$) จะมีค่า 0.5 เซนติเมตร ขนาดของลำหน้า ($\bar{u}$) ดังกล่าวสามารถหาได้จากค่า $\frac{\Delta h_{\max}}{f}$ ในกรณี $\bar{u}$ เป็นมุมแคบ

ดังนั้นจะได้ $\bar{u} = .0150150$ เรเดียน

เมื่อค่านี้ถึงข้อกำหนดของเครื่องหมายจะได้ $\bar{u} = -.0150150$ เรเดียน

จากสมการแกระรอย

$$\bar{\alpha} = \bar{h}c$$

$$\bar{A} = n(\bar{\alpha} - \bar{u})$$

$$\bar{u}' = \bar{\alpha} - \frac{\bar{A}}{n}$$

$$\bar{h}_{+1} = \bar{h} - d\bar{u}'$$

ทำการแกระรอยรังสีมูย สำคัญ ในลักษณะเดียวกับรังสีไกลแกม รายละเอียดจะขอไม่กล่าวถึง
ค่าที่คำนวณได้สำหรับการแกระรอย แสดงไว้ในตาราง 3.2

ในตาราง 3.2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความคลาดที่คำนวณได้ คือ

$${}^0W_{40} = 4.257 \times 10^{-5} \quad \text{เซนต์ เมตร}$$

$${}^1W_{31} = 2.845 \times 10^{-5} \quad \text{เซนต์ เมตร}$$

$$\delta W_{20} = 2.279 \times 10^{-5} \quad \text{เซนต์ เมตร}$$

$$\delta W_{11} = .0950 \times 10^{-5} \quad \text{เซนต์ เมตร}$$

ความคลาดดังกล่าว เป็นความคลาดหน้าคลื่นที่มีอยู่ของเลนส์ที่ได้ทำการออกแบบ สำหรับ
ค่าความคลาดที่อนุโลมให้มีได้ตามข้อยอนุโลมของเรย์เลห์ (Rayleigh criterion) ซึ่งกำหนดไว้
อย่างเข้มงวด กล่าวคือ ขนาดความคลาดหน้าคลื่นที่อนุโลมได้ ต้องมีขนาดไม่เกิน $\frac{\lambda}{4}$ เมื่อ λ
คือความยาวของคลื่นแสง โดยทั่วไป ค่าความยาวคลื่นที่ใช้ คือ ความยาวคลื่นของเส้นแสง D ซึ่ง
มีความยาวคลื่น 5893 อังสตรอม หรือ 5.893×10^{-5} เซนต์เมตร ดังนั้นตามข้อยอนุโลมของ
เรย์เลห์ จะยอมให้มีความคลาดด้วยค่า 1.473×10^{-5} เซนต์เมตร เนื่องจากข้อยอนุโลมของ
เรย์เลห์เป็นข้อกำหนดที่เข้มงวดมาก ดังนั้นค่าความคลาดที่ยอมรับให้มีได้ จะกำหนดไว้ด้วยค่า 1λ
แทน ซึ่งเลนส์ที่ทำการออกแบบไว้ จะมีค่าความคลาดต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ที่อนุโลมได้ โดยจะพิจารณา
ได้จากค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณไว้ดังกล่าว

ตาราง 3.2 แสดงค่าที่คำนวณของการกระรยรังสี

$u_1 = 0$
 $h_1 = 2.0$

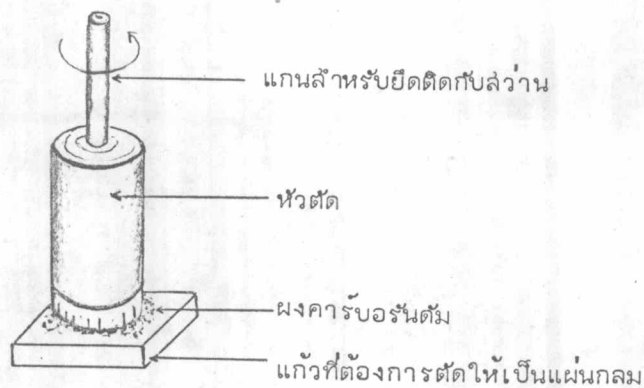
$\bar{u}_1 = -.0150150$
 $\bar{h}_1 = 0$

d_1 d_2 (cm)	n_2 n_3	c_1 c_2 c_3	a_1 a_2 a_3	A_1 A_2 A_3	$u'_1 = u_2$ $u'_2 = u_3$ $u'_3 = u_4$	h_1 h_2 h_3 (cm)	u_1/n_1 u_2/n_2 u_3/n_3 u_4/n_4	$\Delta_1(\frac{u}{n})$ $\Delta_2(\frac{u}{n})$ $\Delta_3(\frac{u}{n})$	$A_1 h_1$ $A_2 h_2$ $A_3 h_3$ (cm)	S_{I_1} S_{I_2} S_{I_3} (cm)
.5000	1.62280	.0573614	.1147228	.1147228	.0440284		0			
		-.0573614	-.1134600	-.2555722	.0369961	2.0	.0271311	.0271311	.229446	7.14163×10^{-4}
.5000	1.69865	0	0	-.0628434	.0628434	1.97799	.0217797	-.0053514	-.505518	-6.91381×10^{-4}
						1.95949	.0628434	.0410637	-.123141	3.17776×10^{-4}
			$a = hc$	$A = n(a-u)$	$u' = a - \frac{A}{n}$	$h_{+1} = h - du'$		$\Delta(\frac{u}{n}) = \frac{u_{+1}}{n_{+1}} - \frac{u}{n}$		$S_I = \Sigma A^2 h \Delta(\frac{u}{n})$ $= 3.40558 \times 10^{-4}$
$\bar{a}_1$ $\bar{a}_2$ $\bar{a}_3$	$\bar{A}_1$ $\bar{A}_2$ $\bar{A}_3$	$\bar{u}'_1 = \bar{u}_2$ $\bar{u}'_2 = \bar{u}_3$ $\bar{u}'_3 = \bar{u}_4$	$\bar{h}_1$ $\bar{h}_2$ $\bar{h}_3$	S_{II_1} S_{II_2} S_{II_3}	δn_1 δn_2 δn_3 δn_4	$(\delta n/n)_2$ $(\delta n/n)_3$	$\Delta_1(\frac{\delta n}{n})$ $\Delta_2(\frac{\delta n}{n})$ $\Delta_3(\frac{\delta n}{n})$	C_{L_1} C_{L_2} C_{L_3}	C_{T_1} C_{T_2} C_{T_3}	$W_{040} = \frac{1}{8} S_I$ $1W_{31} = \frac{1}{2} S_{II}$ $\delta W_{20} = \frac{1}{2} C_L$ $\delta W_{11} = C_T$
0	.0150150	-.00925253	0	9.34702×10^{-5}	0		.00674482	1.54757×10^{-3}	2.02547×10^{-4}	4.25698×10^{-5}
-.00265368	.0145843	-.00885119	.00462626	3.94539×10^{-5}	.0109455		.00674482	-3.08373×10^{-3}	1.75976×10^{-4}	2.84486×10^{-5}
0	.0150351	-.0150351	.00905184	-7.60269×10^{-5}	.0218191		.0128450	1.58174×10^{-3}	-3.78428×10^{-4}	2.27900×10^{-5}
					0		-.0128450			0.0950000×10^{-5}
$\bar{a} = \bar{h}c$	$\bar{A} = n(\bar{a} - \bar{u})$	$\bar{u}' = \bar{a} - \frac{\bar{A}}{n}$	$\bar{h}_{+1} = \bar{h} - d\bar{u}'$	$S_{II} = \Sigma \bar{A} \bar{h} \Delta(\frac{\bar{u}}{n})$ $= 5.68972 \times 10^{-5}$				$C_L = \Sigma \bar{A} \bar{h} \Delta(\frac{\delta n}{n})$ $= 4.55800 \times 10^{-5}$	$C_T = \Sigma \bar{A} \bar{h} \Delta(\frac{\delta n}{n})$ $= 9.50000 \times 10^{-7}$	

ดังนั้น ในการพิจารณาเลือกลักษณะรูปร่างของเลนซ์วัตถุ จึงได้เลือกรูปร่างของเลนซ์ให้เป็นไปตามค่าที่กำหนดในการออกแบบ ด้วยเหตุผลสำคัญ 2 ประการ คือ

- เลนซ์ที่ออกแบบ มีความคลาดหน้าคั่นอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- สะดวกในการจัดหาทูลเหล็ก เพราะเลนซ์นั้นเดี่ยวเป็นแบบเลนซ์นูนด้านเท่า สามารถใช้ทูลเหล็กขึ้นเดี่ยวกัน และเลนซ์เว้าเป็นแบบเลนซ์เว้าแกมราบ ซึ่งทูลเหล็กดังกล่าว มีอยู่ในโรงงานออปติคส์ โดยไม่จำเป็นต้องจัดสร้างชิ้นใหม่

1.1.3 การเตรียมแก้วที่ใช้ทำเลนซ์ แก้วที่ใช้ทำเลนซ์เป็นแก้วทางทงท่งกันค่าสัตรีที่มีค่าดรรชนีหักเห สม่ำเสมอทั่วทุกส่วน แก้วที่ใช้ในงานนี้มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้าง 6 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร และหนา 2 เซนติเมตร ต้องทำการตัดให้เหลือความหนาประมาณ 1 เซนติเมตรเสียก่อนโดยใช้เครื่องตัดแก้วในโรงงานท่งท่ง (optical workshop) เสร็จแล้วจึงนำแผ่นแก้วสี่เหลี่ยมที่ได้ไปตัดให้เป็นแผ่นกลม โดยใช้หัวตัดโลหะรูปทรงกระบอก ยึดติดกับแกนหมุนของเครื่องเจาะโลหะ และใช้ผงคาร์บอนัม (carborundum) ชนิดหยาบที่สุดเป็นตัวกัดเซาะ ขณะที่หัวตัดหมุนจะกดผงคาร์บอนัมให้เคลื่อนตาม และเซาะผิวแก้วให้เป็นร่องลึกลงไป ในที่สุดจะตัดแก้วให้เป็นแผ่นกลมได้ตามต้องการ ต่อจากนั้นก็นำแผ่นแก้วกลมที่ได้ไปทำการเกลารูปร่างอย่างหยาบ ๆ ด้วยเครื่องเกลารูปร่าง (surface grinding machine) ซึ่งจะทำให้การเกลารูปร่างของแผ่นแก้ว ให้มีความโค้งที่ใกล้เคียงกับผิวของทูลเหล็ก จะได้แผ่นแก้วที่มีผิวโค้ง สำหรับการฝนด้วยทูลเหล็ก ในขั้นต่อไป

ภาพ 3-5 แสดงการตัดแก้วให้เป็นแผ่นกลม

1.1.4 การฝนผิวแก้วโดยใช้ทูลเหล็ก เริ่มต้นโดยนำทูลเหล็กยึดติดกับแท่นหมุนของเครื่องฝนเลนซ์ ใส่มงคาร์บอนที่มลงบนทูลเหล็กเล็กน้อยพร้อมกับหยอดน้ำลงไป แล้ววางแผ่นแก้วที่เตรียมไว้ลงบนผิวทูล ขณะทูลเหล็กหมุนก็ทำการฝนแผ่นแก้วไปมาในแนวตรงจนกระทั่งครบ 10 รอบ ซึ่งเรียกว่า 10 สโตรค แล้วจึงหมุนแผ่นแก้วไปประมาณ 30° ทำการฝนสโตรคสลับกับการหมุนแผ่นแก้วเช่นนี้เรื่อย ๆ ด้วยวิธีการฝนดังกล่าว จะทำให้ผิวแก้วทุกส่วนถูกขัดอย่างทั่วถึง ทำการฝนตามวิธีการเช่นนี้ จนได้ผิวโค้งที่เรียบสม่ำเสมอ ไขว่ขยายส่องเพื่อตรวจสอบว่าไม่มีหลุมหรือรอยขีดที่ใหญ่ผิดปกติ จึงทำการเปลี่ยนมงคาร์บอนให้เป็นผงที่ละเอียดขึ้น และก่อนทำการฝนต้องล้างผิวแก้วและทูลให้สะอาดจนแน่ใจว่าไม่มีผงขัดเดิมหลงเหลืออยู่ แล้วจึงดำเนินการฝนในลักษณะเดียวกัน ก็จะไดผิวโค้งที่มีความเรียบมากขึ้นตามลำดับของผงขัด ภายหลังจากทำการฝนด้วยผงที่ละเอียดที่สุด ผิวโค้งที่ได้จะมีลักษณะเป็นผ้าบาง ๆ ซึ่งพร้อมที่จะทำการขัดไล่ให้ผิวเรียบสนิทโดยใช้ยางมะตอย (pitch) ต่อไป

1.1.5 การขัดไล่โดยใช้ยางมะตอย เริ่มต้นโดยการเตรียมผิวยางมะตอยสำหรับกาขัดไล่ โดยทำการหล่อยางมะตอยลงในเบ้าบนทูลเหล็ก ทิ้งไว้ให้เย็นตัวจะได้แผ่นยางมะตอยแข็ง ต่อจากนั้นทำใหยางมะตอยอ่อนตัวโดยจุ่มลงในน้ำร้อน แล้วจึงนำแผ่นแก้วที่จะขัดไล่มากดลงบนผิวยางมะตอย เพื่อให้ยางมะตอยมีผิวโค้งที่พอดีกับผิวของแก้ว ทำการเขย่าผิวยางมะตอยให้เป็นร่องตาราง ต่อจากนั้น จึงนำแท่นยางมะตอยไปยึดติดกับแท่นหมุนของเครื่องฝนเลนซ์ เพื่อใช้ในการขัดไล่ผิวแก้วต่อไป สำหรับด้านหลังของแผ่นแก้วที่จะขัดไล่ ควรหล่อทับด้วยซีเมนต์ แล้วยึดติดกับแท่นไม้ที่ขนาดพอเหมาะมือ เพื่อใช้สำหรับระหว่างทำการขัดไล่ ในการขัดไล่จะใช้ผงขัด ซึ่งเรียกว่าผงรุจ (rouge) แท่นมงคาร์บอนที่ม ใส่มงรุจลงบนผิวยางมะตอยหยอดน้ำเล็กน้อย วางแผ่นแก้วลงบนผิวยางมะตอย แล้วดำเนินการขัดไล่เช่นเดียวกับการฝน จนได้ผิวแก้วที่เรียบสนิท สามารถมองทะลุผ่านได้ สำหรับผิวโค้งอีกด้าน ก็ทำการฝนและขัดไล่เช่นเดียวกัน ในที่สุดจะได้เลนซ์เดี่ยวตามต้องการ ต่อจากนั้นจึงนำเลนซ์ที่ได้ไปทำการฝนขอบให้เรียบ จะได้เลนซ์วัตถุ ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.3 เซนติเมตร จากวิธีการฝนเลนซ์ดังกล่าว เมื่อได้เลนซ์ขึ้น และเลนซ์เว้าเรียบร้อยแล้วจึงนำมาประกบติดกัน โดยใช้ซีเมนต์ (cement) สำหรับติดเลนซ์ ก็จะได้เลนซ์ออร์ค สำหรับใช้เป็นเลนซ์วัตถุของอโต-คอลลิเมเตอร์ตามต้องการ แต่ก่อนจะทำการประกบ ต้องทำการทดสอบคุณภาพของเลนซ์ที่สร้างขึ้น

ชั้นแต่ละชั้นเสียก่อน รายละเอียดของการทดลองจะได้อีกกล่าวถึงในบทต่อไป

1.2 เลนซ์ตาแบบแรมส์เดน

เลนซ์ตาแบบแรมส์เดน ประกอบด้วยเลนซ์เดี่ยวแบบนูนแกมราบ 2 ชั้น ซึ่งมีทางยาวโฟกัสเท่ากัน และเท่ากับโฟกัสยังผลของเลนซ์ตาด้วย เมื่อกำหนดกำลังขยายเป็น 6 เท่า ค่าทางยาวโฟกัสยังผล (f) หาได้จาก

$$f = \frac{25}{6} \quad \text{cm}$$

$$f = 4.16667 \quad \text{cm}$$

$$K = 0.240000 \quad \text{cm}^{-1}$$

แก้วที่ใช้ทำเลนซ์ตา คือ แก้วเดนซ์แบบเรียบนคราวน์ ซึ่งมีดรรชนีหักเห (n_D) 1.62280

$$K = (n_D - 1)(c_1 - c_2)$$

$$c_2 = 0, \quad n_D = 1.62280, \quad K = 0.240000 \quad \text{cm}^{-1}$$

$$\text{ดังนั้น} \quad c_1 = .385356 \quad \text{cm}^{-1}$$

$$R_1 = 2.59500 \quad \text{cm}$$

จากตาราง 3.1 และค่ารัศมีความโค้งที่ออกแบบ จะต้องทำการเลือกทูลขนาด + 20 ไดออพเตอร์ ซึ่งมีค่ารัศมีความโค้ง และความโค้ง คือ

$$c = .382409 \quad \text{cm}^{-1}$$

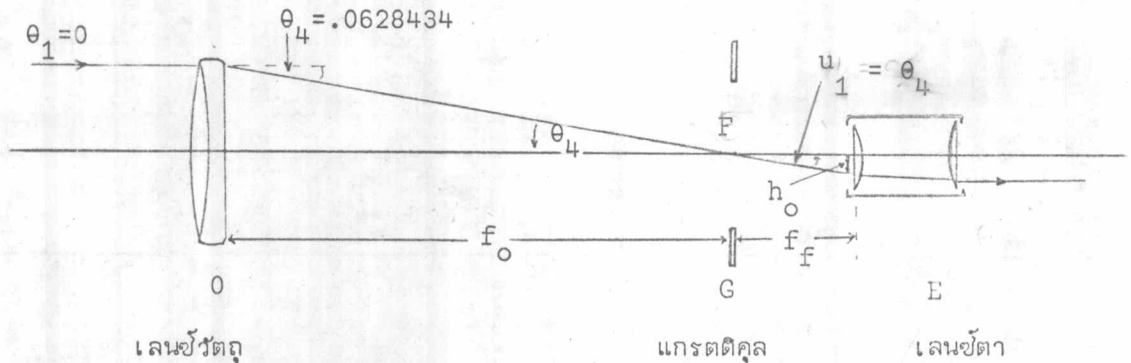
$$K = 2.61500 \quad \text{cm}$$

สำหรับเลนซ์เดี่ยวแต่ละชั้น จะมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.2 เซนติเมตร

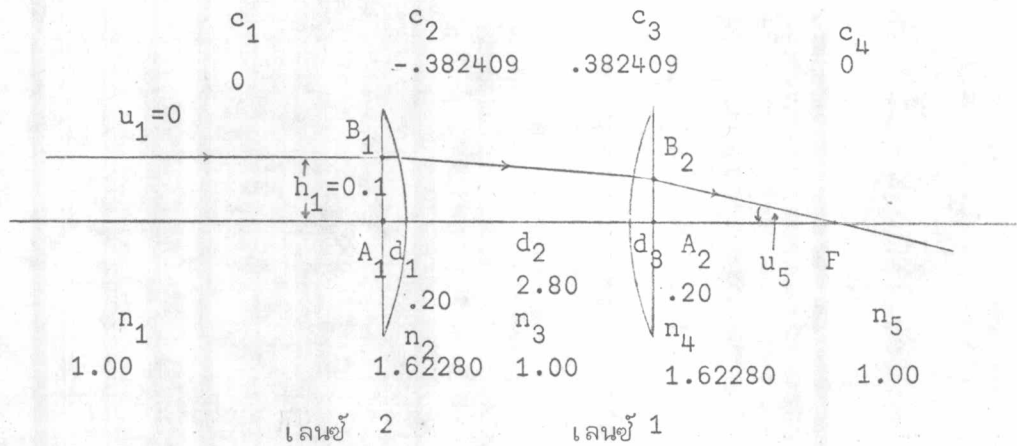
ทำการฝนเลนส์เดี่ยวแบบนูนแกมราบทั้งสอง โดยวิธีการเช่นเดียวกับการฝนและขัดไล่เลนส์วัตถุ เมื่อได้เลนส์เดี่ยวที่ต้องการแล้วจึงนำมาประกอบโดยวางห่างกันเป็นระยะ $\frac{2}{3}$ ของทางยาวโฟกัสเลนส์เดี่ยว โดยวางผิวโค้งนูนเข้าหากัน ก็จะได้เลนส์ตาตามต้องการ

จากค่ารัศมีความโค้งที่ทำการออกแบบไว้ เลนส์เดี่ยวแต่ละชิ้น จะมีค่าทางยาวโฟกัส 4.19878 เซนติเมตร ซึ่งจะต้องทำการวางไว้ห่างกัน 2.8 เซนติเมตร และเมื่อพิจารณาถึงลักษณะทางเดินแสงในระบบของออตคอลลิเมเตอร์ ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับระบบของกล้องโทรทรรศน์ (telescopic system) ดังภาพ 3-6

ภาพ 3-6 แสดงทางเดินแสงภายในระบบของออตคอลลิเมเตอร์

จากภาพ 3-6 ความสูงที่รังสีใกล้แกนของระบบตกกระทบบนผิวแรกของเลนส์ตาจะมีค่าเป็น h_o โดยที่ $h_o = u_1 \cdot f_f$ เมื่อ f_f เป็นทางยาวโฟกัสหน้าเลนส์ (front focal length) ของระบบเลนส์ตา โดยที่จุด F คือตำแหน่งจุดโฟกัสของเลนส์วัตถุ และเลนส์ตา รังสีใกล้แกนเมื่อหักเหออกจากผิวสุดท้ายของเลนส์ตาจะเป็นรังสีที่ขนานกับแนวแกน ดังนั้นเพื่อให้สะดวกในการแกะรอยสำหรับเลนส์ตา จึงดำเนินการแกะรอยโดยกลับระบบเลนส์ตา ให้ผิวที่ลึกสลับเป็นผิวแรก โดยมีรังสีแสงมาตกกระทบบนแนวขนานกับแนวแกน ($u_1 = 0$) และกำหนดให้เลนส์ทั้งสองมีความหนา .20 เซนติเมตร เริ่มต้นแกะรอยรังสีใกล้แกน โดยมีความสูง (h_1) ของแนวรังสีด้วยค่า 0.1 เซนติเมตร เพื่อทำการหาตำแหน่งจุดโฟกัสที่แน่นอนของระบบเลนส์ตาเสียก่อน

ภาพ 3-7 แสดงทางเดินรังสีในการแกะรอยเพื่อหาดำแหน่งจุดโฟกัสของระบบเลนซ์ตา

เริ่มต้นจาก $u_1 = .000000$, $h_1 = .100000$, $c_1 = .000000$

$$\alpha_1 = h_1 c_1 = .000000$$

$$A_1 = n_1 (\alpha_1 - u_1) = .000000$$

$$u_2 = u'_1 = \alpha_1 - \frac{A_1}{n'_1} = .100000$$

$$h_2 = h_1 - d_1 u'_1 = .100000 \quad \text{cm}$$

$$\alpha_2 = h_2 c_2 = -.0382409$$

$$A_2 = n_2 (\alpha_2 - u_2) = -.0620573$$

$$u_3 = u'_2 = \alpha_2 - \frac{A_2}{n'_2} = .0238164$$

$$h_3 = h_2 - d_2 u'_2 = .0333140 \quad \text{cm}$$

$$\alpha_3 = h_3 c_3 = .0127396$$

$$A_3 = n_3 (\alpha_3 - u_3) = -.0110768$$

$$u_4 = u'_3 = \alpha_3 - \frac{A_3}{n'_3} = .0195653$$

$$\begin{aligned}
 h_4 &= h_3 - d_3 u_3' &= & .0294009 \quad \text{cm} \\
 \alpha_4 &= h_4 c_4 &= & .000000 \\
 A_4 &= n_4 (\alpha_4 - u_4) &= & -.0317506 \\
 u_5 &= u_4' = \alpha_4 - \frac{A_4}{n_4} &= & .0317506
 \end{aligned}$$

จากภาพ 3-6 กรณี u_5 เป็นมุมแคบ พิจารณา $\Delta A_2 B_2 F$ จะได้

$$u_5 = \frac{A_2 B_2}{A_2 F}$$

ดังนั้น

$$\begin{aligned}
 A_2 F &= \frac{A_2 B_2}{u_5} \\
 &= \frac{h_4}{u_5}
 \end{aligned}$$

จะได้ $A_2 F = .925996 \text{ cm}$

ดังนั้น ตำแหน่งจุดโฟกัสของรังสีแสงในส่วนใกล้แกน จะอยู่ห่างจากผิวที่สี่เป็นระยะ .925996 เซนติเมตร

เมื่อเปรียบเทียบกับภาพ 3-6 ระยะ $A_2 F$ ก็คือ ระยะ f_f ดังนั้น จะได้

$$f_f = .925996 \quad \text{เซนติเมตร}$$

และ $h_o = .0581927 \quad \text{เซนติเมตร}$

พิจารณาผิวที่สี่ของเลนซ์ตาในภาพ 3-7 (ผิวที่หนึ่งในภาพ 3-6) เมื่อทำการแกะรอยในช่วงความสูง 0.1 เซนติเมตร หลังจากรังสีแสงหักเหผ่านระบบเข้ามา จะตกกระทบผิวนี้ที่ความสูง .0294009 เซนติเมตร แต่เมื่อพิจารณาจากลักษณะทางเดินแสงภายในระบบดังภาพ 3-6 ความสูงของรังสีใกล้แกนควรมีค่า .0581927 เซนติเมตร ดังนั้น จึงต้องทำการปรับช่วงความสูงของส่วนใกล้แกนจาก 0.1 เซนติเมตร ให้เพิ่มขึ้น โดยอาศัยสเกลแฟคเตอร์ (scale factor)

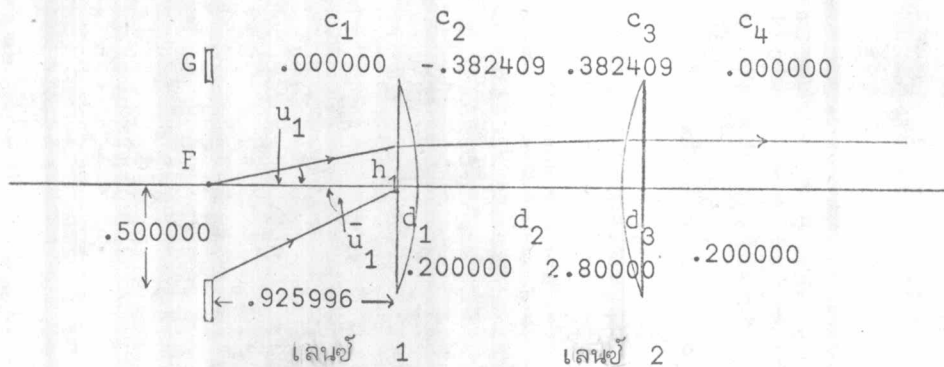
โดยความสัมพันธ์

$$x = \frac{h'_1}{\bar{h}_1} = \frac{h'_2}{\bar{h}_2} = \frac{h'_3}{\bar{h}_3} = \frac{h'_4}{\bar{h}_4}$$

เมื่อ x คือ สเกลแฟคเตอร์ ดังกล่าว, h คือความสูงเดิม และ h' คือ ความสูงที่เปลี่ยนแปลง

ดังนั้น เมื่อต้องการเปลี่ยน ความสูงจาก h_4 ซึ่งมีค่า .0294009 เซนติเมตร เป็น h'_4 ด้วยค่า .0581927 เซนติเมตร จะต้องมีค่าสเกลแฟคเตอร์ คือ 1.97928 และค่า h'_1, h'_2, h'_3 คือ .197928, .197928, .0650377 เซนติเมตร ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าว ในการแกะรอย เพื่อตรวจหาความคลาดของระบบเลนส์ตา ตามลักษณะการใช้งานดังภาพ 3-6 จึงเริ่มต้นด้วย $u_1 = -.0628434$ และ $h_1 = .0581927$ สำหรับรังสีไกลแกน ดังภาพ 3-8

ภาพ 3-8 แสดงทางเดินรังสีเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเลนส์ตาที่ออกแบบไว้

สำหรับ รังสีमुखยสำคัญ พิจารณาจากภาพ จะได้

$$\bar{u}_1 = \frac{.500000}{.925996} = .539959$$

และ $\bar{h}_1 = 0$

แล้วจึงดำเนินการแกะรอยเช่นเดียวกับเลนส์วัตถุ ข้อมูลของการแกะรอย แสดงไว้ในตาราง 3-3 และผลของการแกะรอยที่ได้ คือ

ตาราง 3.3 แสดงข้อมูลของการแกว่งรอบสำหรับเลนส์ตาที่ออกแบบ

$$u_1 = -.0628434$$

$$h_1 = .0581922$$

$$\bar{u}_1 = -.539959$$

$$\bar{h}_1 = 0$$

d_1	n_1	c_1	α_1	A_1	$u'_1 = u_2$	h_1	u_1/n_1	$\Delta_1(\frac{u}{n})$	$A_1 h_1$	S_{I_1}
d_2	n_2	c_4	α_2	A_2	$u'_2 = u_3$	h_2	u_2/n_2	$\Delta_2(\frac{u}{n})$	$A_2 h_2$	S_{I_2}
d_3	n_3	c_3	α_3	A_3	$u'_3 = u_4$	h_3	u_3/n_3	$\Delta_3(\frac{u}{n})$	$A_3 h_3$	S_{I_3}
		c_4	α_4	A_4	$u'_4 = u_5$	h_4	u_4/n_4	$\Delta_4(\frac{u}{n})$	$A_4 h_4$	S_{I_4}
.200000	1.62280	0	0	.0628434	-.0387253	.0581922	-.0628434	.0389801	.00365700	.895834x10 ⁻⁵
2.80000	1.00000	-.382409	-.0252150	.0219245	-.0471395	.0659373	-.0238633	-.0232762	.00144564	-.0737738x10 ⁻⁵
.200000	1.62280	.382409	.0756894	.122829	0	.197928	-.0471395	.0471395	.0243113	14.765x10 ⁻⁵
		0	0	0	0	.197928	0	0	0	0
			$\alpha = hc$	$A = n(\alpha - u)$	$u' = \alpha - \frac{A}{n}$	$h_{+1} = h - du'$				$S_I = \Sigma A^2 h \Delta(\frac{u}{n})$ = 14.8986x10 ⁻⁵
$\bar{d}_1$	$\bar{A}_1$	$\bar{u}'_1 = \bar{u}_2$	$\bar{h}_1$	S_{II_1}	δn_1		$\Delta_1(\delta n/n)$	C_{L_1}	C_{T_1}	$\delta W_{40} = \frac{1}{8} S_I$
$\bar{d}_2$	$\bar{A}_2$	$\bar{u}'_2 = \bar{u}_3$	$\bar{h}_2$	S_{II_2}	δn_2	$(\delta n/n)_2$	$\Delta_2(\delta n/n)$	C_{L_2}	C_{T_2}	$\delta W_{31} = \frac{1}{2} S_{II}$
$\bar{d}_3$	$\bar{A}_3$	$\bar{u}'_3 = \bar{u}_4$	$\bar{h}_3$	S_{II_3}	δn_3	$(\delta n/n)_4$	$\Delta_3(\delta n/n)$	C_{L_3}	C_{T_3}	$\delta W_{20} = \frac{1}{2} C_L$
$\bar{d}_4$	$\bar{A}_4$	$\bar{u}'_4 = \bar{u}_5$	$\bar{h}_4$	S_{II_4}	δn_4		$\Delta_4(\delta n/n)$	C_{L_4}	C_{T_4}	$\delta W_{11} = C_T$
0	.539959	-.332733	0	7.69713x10 ⁻⁵	0		.00674482	2.46658x10 ⁻⁵	21.1932x10 ⁻⁵	1.86232x10 ⁻⁵
-.0254480	.498662	-.524110	.0665466	-1.67795x10 ⁻⁵	.0109455	.00674482	-.00674482	-.975058x10 ⁻⁵	-22.1772x10 ⁻⁵	66.6566x10 ⁻⁵
.586636	1.11075	-.0978265	1.53405	127.294x10 ⁻⁵	0	.00674482	.00674482	16.3975x10 ⁻⁵	48.284x10 ⁻⁵	8.944450x10 ⁻⁵
0	.158753	-.158753	1.55362	0	.0109455		-.00674482	0	21.1933x10 ⁻⁵	126.107x10 ⁻⁵
					0					
$\bar{\alpha} = \bar{h}c$	$\bar{A} = n(\bar{\alpha} - \bar{u})$	$\bar{u} = \bar{\alpha} - \frac{\bar{A}}{n}$	$\bar{h}_{+1} = \bar{h} - d\bar{u}'$	$S_{II} = \Sigma \bar{A} \bar{h} \bar{\Delta}(\frac{\bar{u}}{n})$ = 133.313x10 ⁻⁵				$C_L = \Sigma A h \Delta(\frac{\delta n}{n})$ = 17.8890x10 ⁻⁵	$C_T = \Sigma \bar{A} \bar{h} \bar{\Delta}(\frac{\delta n}{n})$ = 126.107x10 ⁻⁵	

$$\begin{aligned} \circ W_{40} &= 1.862 \times 10^{-5} && \text{เซนติเมตร} \\ 1 W_{31} &= 66.66 \times 10^{-5} && \text{เซนติเมตร} \\ \delta W_{20} &= 8.944 \times 10^{-5} && \text{เซนติเมตร} \\ \delta W_{11} &= 126.1 \times 10^{-5} && \text{เซนติเมตร} \end{aligned}$$

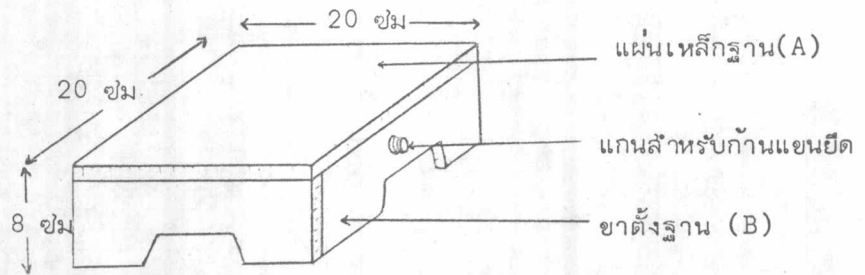
เลนซ์ตาแบบแรมส์เดนเป็นระบบที่มีความคลาดตรงค้ และโคมาค่อนข้างสูง เนื่องจากไม่สามารถตัดวางเลนซ์ทั้งสองให้ห่างกันตามเงื่อนไขของการแก้ความคลาดตรงค้ได้ และส่นามของระบบเลนซ์เป็นมุมกว้างมาก ซึ่งเป็นผลมาจาก ทายยาวโฟกัสหน้าเลนซ์มีค่าน้อย แม้ว่าวัตถุบนระนาบ ๗ จุดโฟกัสจะออกจากแนวแกนไปเพียงเล็กน้อยก็ตาม มุมมองรับของส่นามจากเลนซ์หน้าก็จะเป็นมุมกว้าง จึงเป็นผลทำให้เลนซ์ตาที่ออกแบบ มีความคลาดสูงมาก ด้วยเหตุผลดังกล่าว

1.3 ปริซึม 45° ขนาดเล็ก

เนื่องจากปริซึมสำหรับใช้ในการหักเหแสงเพื่อส่องสว่างแก่ขีดคั่นย่นบนแกรตติคูลนั้น มีขนาดเล็กมาก จำเป็นต้องสร้างชิ้นเอง ซึ่งทำได้โดยนำแก้วชิ้นเล็ก ๆ มาแต่งให้เข้ารูปร่าง โดยใช้เครื่องกรอ ซึ่งใช้หินกรอทำจากแผ่นคาร์บอนัมแบบละเอียด จากนั้น นำแก้วที่ได้รูปร่างไปทำการขัดผิวหน้าด้วยทุลราบ ตามวิธีการฝนเลนซ์ เพื่อให้ผิวเรียบลุ่ม่าลุ่มอ แล้วจึงทำการขัดไล่อีกครั้ง ก็จะได้ปริซึมตามต้องการ ปริซึมดังกล่าวมีขนาดฐาน 0.4 เซนติเมตร และสูง 0.4 เซนติเมตร

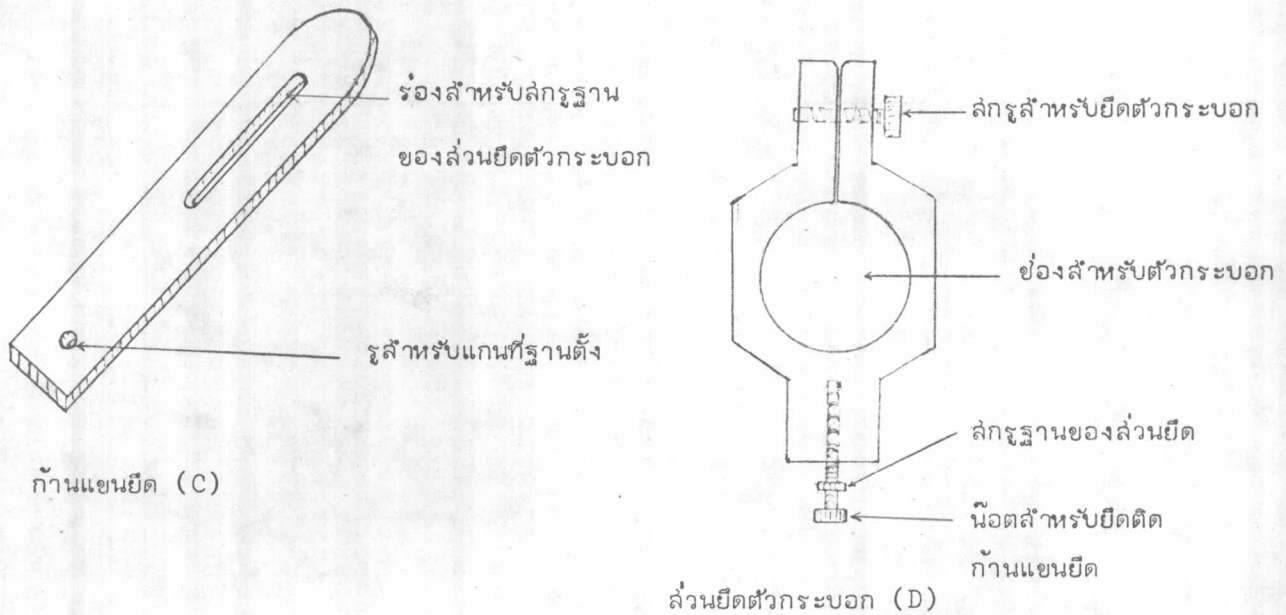
1.4 ฐานและแขนยึด

ฐานตั้งทำขึ้นจากเหล็กแผ่นหนา 1 เซนติเมตร ประกอบด้วยแผ่นเหล็กรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส (A) ยาวด้านละ 20 เซนติเมตร 1 ชิ้น และแผ่นเหล็กขาตั้ง (B) กว้าง 8 เซนติเมตร และยาว 20 เซนติเมตร อีก 4 ชิ้น สำหรับเป็นขาตั้งรองรับแผ่นเหล็ก A แผ่นเหล็ก B แผ่นหนึ่ง จะฝังตรงกลาง เพื่อใส่สลักสำหรับเป็นแกนยึดก้านแขนยึด ดังภาพ 3-9

ภาพ 3-9 ฐานตั้งสำหรับออตโต-คอลลิเมเตอร์

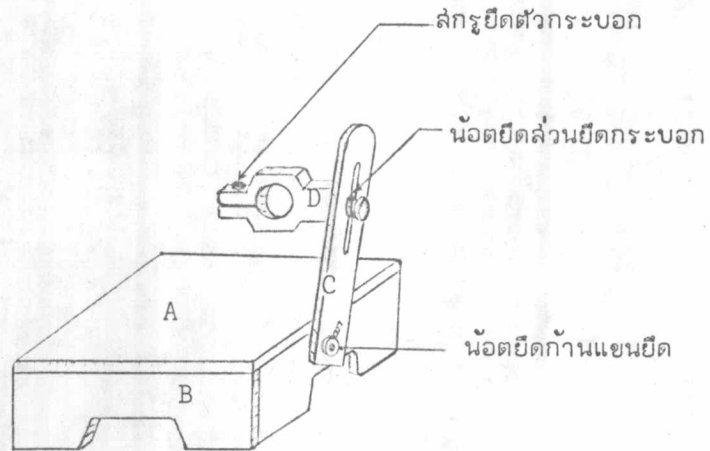
แขนยึดของออตโต-คอลลิเมเตอร์ ประกอบด้วยก้านแขนยึด (C) และส่วนยึดตัวกระบอก (D) ดังภาพ 3-10

ภาพ 3-10 ส่วนประกอบของแขนยึดของออตโต-คอลลิเมเตอร์

ก้านแขนยึด C ทำจากแผ่นเหล็กหนา 1 เซนติเมตร กว้าง 6 เซนติเมตร และยาว 30 เซนติเมตร ตรงกลางเจาะรูขนาด 1 เซนติเมตร ยาว 8 เซนติเมตร สำหรับใส่สลักฐานของส่วนยึด (D) ทำให้สามารถเลื่อนส่วนยึด (D) ไปมาได้ตามแนวของก้านแขนยึด ด้านล่าง

เจาะรูไว้เพื่อยึดติดกับฐานตั้ง สำหรับส่วนยึดตัวกระบอ (D) ทำจากอลูมิเนียม เพื่อให้มีน้ำหนักเบา โดยใช้แผ่นอลูมิเนียมหนา 1 เซนติเมตร กว้าง 7.5 เซนติเมตร และยาว 12 เซนติเมตร ตรงกลางคว้านเป็นช่องสำหรับใส่ตัวกระบอ ด้านล่างใส่สลัก เพื่อเป็นแกนสำหรับยึดติดกับก้านแขนยึด (C) ส่วนด้านบนมีสลักสำหรับบีบปลายเพื่อยึดตัวกระบอให้แน่น

ภาพ 3-11 ฐานตั้งพร้อมแขนยึด

1.5 ส่วนประกอบอื่น ๆ

นอกจากอุปกรณ์ใหญ่ ๆ ดังกล่าว ยังมีส่วนประกอบเล็ก ๆ อย่างอื่นได้แก่ กรอบใส่เลนซ์ ตัวกระบอ หลอดไฟพร้อมแหล่งจ่ายไฟ รายละเอียดการก่อสร้างขอกล่าวไว้อย่างสั้น ๆ ตามลำดับ คือตัวกรอบใส่เลนซ์ ใช้โลหะทองเหลือง ทำให้เข้ารูปร่างและขนาดที่ต้องการ โดยใช้เครื่องกลึงโลหะภายในโรงงานของภาควิชาฟิสิกส์ ตัวกระบอใช้ท่ออลูมิเนียม เพื่อให้มีน้ำหนักเบา ปลายข้างหนึ่งใส่ล้อขนาดเล็ก เพื่อใช้ในการยึดกรอบของเลนซ์วัตถุ หลอดไฟใช้หลอดขนาด 6 โวลต์ เพื่อไม่ให้เกิดความร้อนมากเกินไป ในระหว่างการใช้งาน ส่วนแหล่งจ่ายไฟ ได้จากเครื่องแปลงไฟ (transformer) ที่ทำการแปลงค่าศักดาไฟฟ้า จาก 220 โวลต์ ลงมาเป็น 6, 9 และ 12 โวลต์ ซึ่งสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม กล้องของเครื่องแปลงไฟ จะยึดติดกับฐานตั้ง (A) เพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้ายเครื่องมือ

2. การสร้างไมโครสเฟียโรมิเตอร์

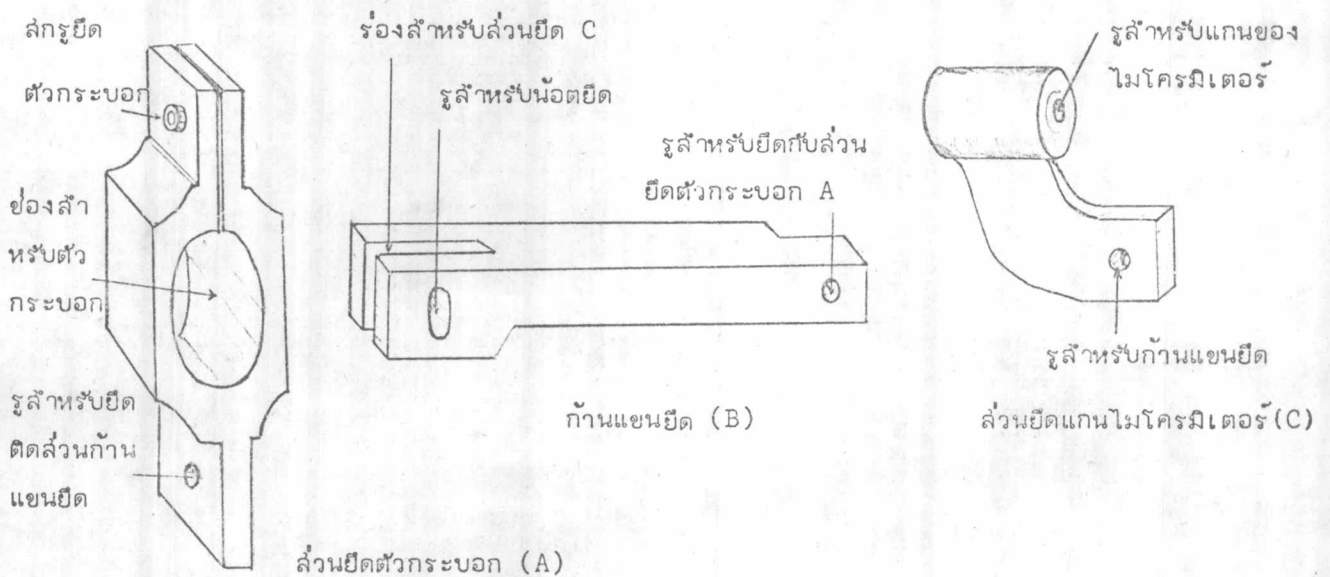
สำหรับการสร้างไมโครสเฟียโรมิเตอร์ ได้ทำการตัดแปลงจากกล้องจุลทรรศน์กำลังขยายต่ำ อุปกรณ์ที่สำคัญมีอยู่พร้อม มีการสร้างส่วนประกอบเพิ่มเติมบางส่วน ได้แก่ส่วนติดตั้งกระจกใส สำหรับเบี่ยงเบนแสง แขนยึดตัวกล้องจุลทรรศน์กับแกนไมโครมิเตอร์ และยึดกากบาท สำหรับใช้เป็นวัตถุ

2.1 ส่วนติดตั้งกระจกใส

การวางกระจกเบี่ยงทำมุม 45° ภายในท่อทรงกระบอกหรือตัวกล้อง สามารถทำได้ อย่างสะดวก โดยตัดหาทรงกระบอกที่พอดีสวมในท่อได้ ตัดทรงกระบอกดังกล่าวในแนวเฉียง 45° องศา ด้านหน้าส่วนที่ถูกตัด จะมีลักษณะเป็นวงรี ต่อจากนั้นนำแผ่นกระจกใสมาโค้งขอบให้เป็นวงรีตามหน้าตัด ทรงกระบอก แล้วยึดติดด้วยกาวอีพ็อกซี (epoxy) ก็จะได้ส่วนติดตั้งกระจกใส ทำมุม 45° องศา เพื่อใช้ในการเบี่ยงเบนแสงตามต้องการ

2.2 ส่วนแขนยึด

ส่วนของแขนยึด ประกอบด้วยอุปกรณ์ 3 ชิ้น คือ ส่วนยึดตัวกระบอก (A) สำหรับยึดตัวกระบอกของกล้องจุลทรรศน์, ส่วนก้านแขนยึด (B) และส่วนยึดแกนไมโครมิเตอร์ (C) ดังภาพ 3-12

ภาพ 3-12 ส่วนประกอบแขนยึด

ส่วนยึดตัวกระบอก (A) ทำจากทองเหลือง ลักษณะเหมือนส่วนยึดตัวกระบอกของออโต-คอลลิเมเตอร์ แต่ส่วนฐานเจาะรูสำหรับใส่สกรูเพื่อไขยึดกับก้านแขนยึด (B) ก้านแขนยึด (B) นั้น ทำจากแท่งทองเหลืองโดยปลายด้านหนึ่งบากให้เข้ากับฐานของส่วนยึด A พร้อมกับเจาะรูสำหรับใส่สกรู ยึด อีกปลายหนึ่งเจาะเป็นร่องลึก สำหรับใส่ส่วนยึดแกนไมโครมิเตอร์ C และเจาะรูสำหรับใส่สกรู เช่นกัน ส่วนยึดแกนไมโครมิเตอร์ ตัดแปลงจากแขนของไมโครมิเตอร์ที่มีอยู่ ทำการตัดและแต่ง ความหนาให้พอดีกับร่องของแขนยึด เสร็จแล้ว เจาะรูเพื่อยึดติดกับก้านแขนยึด B

2.3 ยึดกากบาท

ยึดกากบาท ใช้สำหรับเป็นวัตถุ ในไมโครสโคปเพียโรมิเตอร์ ทำขึ้นโดยใช้เส้นใยเล็ก ๆ ของสายไฟฟ้า มาทำการขึงให้ตึงบนกรอบลวด วางสัมผัสบนกระบอกติดด้วยกาวอีพ็อกซี เมื่อกาวแห้งสนิท สิ่งตัดส่วนที่เหลือทิ้งไป ก็จะได้ยึดกากบาทตามต้องการ

เมื่อได้อุปกรณ์ครบถ้วนแล้ว ก็ทำการติดตั้งและประกอบเครื่องมือตามหลักการก็จะได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ พร้อมที่จะนำไปทดสอบการใช้งานต่อไป